

Naphtali: Ties that Bind

Source Sheet by Tamar Weissman

בראשית ל"ז-ח'

(ז) וַתֵּהָרֵעוּד וַתֵּלֶד בְּלֶהָה שְׁפָחַת רָחֵל בֶּן שְׁנֵי לִיעֶקֶב: (ח) וַתֹּאמֶר רָחֵל
נִפְתּוּלִי אֱלֹקִים | נִפְתַּלְתִּי עִם-אֲחֹתִי גַם-יִכְלָתִי וַתִּקְרָא שְׁמוֹ נִפְתָּלִי:

Genesis 30:7-8

(7) Rachel's maid Bilhah conceived again and bore Jacob a second son. (8) And Rachel said, "A fateful contest I waged with my sister; yes, and I have prevailed." So she named him Naphtali.

רד"ק על בראשית ל'

(ח) נפתולי אלקים, חזוקים גדולים נתחזקתי עם אחותי כאדם
הנתפש עם חבירו ומתחזק עמו לראות מי יכול מחבירו ומי יפיל את
חבירו, ומסיעים ומסבבים זה את זה, לפיכך אמרה בזה הלשון כמו
הפתיל שהוא מדובק משני חוטים וכשיכפל ויהיה שזור הוא יותר
חזק, ואמרה אלקים להגדיל הנפתולים, כי כל דבר שרוצה להגדיל
סומך אותו לשם יתברך, כמו עיר גדולה לאלקים (יונה ג') כהררי אל
(תהלים פ"ב ל"ו) ארזי אל:

Radak on Genesis 30

((8) "I have engaged in a difficult contest with my sister;" the root פתל means to twist or be twisted as in פתיל תכלת, a string made of blue wool, i.e. two strands of yarn combined to make a cord, twisted. By pulling the two strands together the whole string becomes stronger.
"I have engaged in a difficult contest with my sister;" the root פתל means to twist or be twisted as in פתיל תכלת, a string made of blue wool, i.e. two strands of yarn combined to make a cord, twisted. By pulling the

two strands together the whole string becomes stronger. ,אלוקים. The use of the word אֱלֹהִים is symbolic of the fierceness of the sisters' competition, When we want to emphasise something as being extraordinary, we sometimes use the word "elohim" to do this, as for instance in the description of the size of the city of Nineveh in Jonah 3,3 where it is described as עיר גדולה לאלוקים. A similar expression in Psalms 36,7 כהררי א-ל describes towering mountains by using the word elohim as the appropriate adjective to describe this. Psalms 80,11 Jeremiah 2,31, and Song of Songs 8,6 are some more examples of the use of the word el or elohim as such an adjective.

מלבי"ם

נפתולי אלקים. מלשון צמיד פתיל שהוא מענין כסוי וחותם, ר"ל הענינים שביני ובין אחותי מדוע ילדה היא ולא אנכי, יש בזה נפתולי אלקים היינו סודות אלקים ודברים נעלמים מכוסים מעין בשר אשר במ נפתל ונתכסה עניני כי מי יעמוד בסוד ה', גם יכלתי ואסבול אותם בשמחה, כי צדיק ה' וישר משפטיו:

רש"י על בראשית ל"ח

(א) נפתולי אלקים. מנחם בן סרוק פרשו במחברת צמיד פתיל, חבורים מאת המקום נתחברתי עם אחותי לזכות לבנים. ואני מפרשו לשון עקש ופתלתל (דברים ל"ב) – נתעקשתי והפצתי פצירות ונפתולים הרבה למקום, להיות שוה לאחותי: (ב) גם יכלתי. הסכים על ידי; ואנקלוס תרגם לשון תפלה, כמו נפתולי אלקים נתפלת בקשות החביבות לפניו; נתקבלתי, ונעתי כאחותי:

Rashi on Genesis 30:8

(1) WRESTLINGS OF GOD — Menachem ben Seruk explains in his Machbereth (Dictionary) that the word נפתולי is of the same root as פתיל in (Numbers 19:15) “a covering (פתיל) closely bound upon it”, so that the words here mean: By bonds from God have I been joined to my sister (made equal to her) to merit the privilege of having children. I, however, explain it in the same sense as (Deuteronomy 32:5) “perverse and crooked (עקש ופתלתול)”. I have been persistent and have made many importunities and wrestlings with God that I may become like my sister. (2) גם יכלתי AND I HAVE PREVAILED — He has yielded to my importunities. Onkelos translated it in the sense of prayer (תפלה), in this way: נפתולי אלקים נפתלתי means prayers that were pleasing to God I offered and I was accepted and was answered like my sister.

רס"ג

נפתולי אלוקים נפתלתי: חנינה מלפני ד' חוננתי כאחותי והצלחתי בכך.

לקח טוב, בראשית ל:ט

ותאמר רחל נפתולי אלוקים נפתלתי. לשון תפילה נתנפלתי לפני אלוקים ושמע תפילתי: עם אחותי שיהיה לי גידול בנים כאחותי: וגם יכולתי: והוצלחתי: ד"א נפתלתי לשון פתלתול, כלומר בשעה שהכניסו את לאה לבעלי רימו את בעלי כאילו רימו דעת של מעלה:

וגם יכולתי: הייתי יכולה להודיע לו ליעקב כי כן הם עושים, אבל
לא רציתי לבזות את אחותי:

דברים ל"ג:כ"ג

(כג) וּלְנַפְתָּלִי אָמַר נַפְתָּלִי שְׁבַע רְצוֹן וּמָלֵא בְרָכַת ה' יָם וְדָרוֹם יִרְשֶׁה:
(ס)

Deuteronomy 33:23

(23) And of Naphtali he said: O Naphtali, sated with favor And full of the
LORD's blessing, Take possession on the west and south.

אברבנאל על דברים

ויותר נכון לפרש שרמז משה רבינו בזה מה שזכר הפילוסוף במ"ד
פ"ט מספר המדות שכבר ימצא מין מן האנשי' אשר תכלית חברתם
לרצות חבריהם ולמלא את חפצם, ויש אנשים בהפך שהם עקשים
ופתלתולים ושהמצוה ביניהם בזאת התכונה אין לו שם... ומשה
רבינו שבח את נפתלי בתכונה הזאת החברותיית, והוא אמרו נפתלי
שבע רצון כי שבע ילין מהרצון, וטוב החברה וההסכמה לכל בני
אדם להיות מטבעו התרצות לכל בני אדם

בראשית מ"ט:כ"א

(כא) נַפְתָּלִי אֵילָה שְׁלַחַה הִנֵּתָן אֶמְרֵי־שֹׁפָר: (ס)

Genesis 49:21

(21) Naphtali is a hind let loose, Which yields lovely fawns.

בראשית ל"א:ד-ה'

(ד) וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב וַיִּקְרָא לְרַחֵל וּלְלֵאָה הַשָּׂדֶה אֶל־צֹאנָו: (ה) וַיֹּאמֶר לָהֶן רֵאָה אֲנֹכִי אֶת־פָּנַי אֲבִיכֶן כִּי־אֵינְנִי אֵלַי כְּתַמְלֵל שְׁלֶשֶׁם וְאֵלַיִךְ אָבִי הָיָה עִמָּדִי:

Genesis 31:4-5

(4) Jacob had Rachel and Leah called to the field, where his flock was,(5) and said to them, "I see that your father's manner toward me is not as it has been in the past. But the God of my father has been with me.

תרגום ירושלמי בראשית לא:ד

ד וַיִּשְׁדֹּר יַעֲקֹב יֵת נִפְתָּלִי דְהוּא אֲזִגְד קָלִיל וַיִּקְרָא לְרַחֵל וּלְלֵאָה וַעֲלֹן לְחֻקְלָא לְוֹת עֲנִיָּה:

ספר הישר וישב ע.

וישלחו את הכתנת ביד נפתלי אל יעקב אביהם ויצווהו לאמר
כדברים האלה:

מדרש הגדול בראשית מט:כא
נפתלי אילה שלוחה -- שהיה רץ לעשות רצון האל

תהילים קי"ט:ס'
(ס) חָשַׁתִּי וְלֹא הִתְמַהֲמַתִּי לְשֹׁמֵר מִצְוֹתֶיךָ:

Psalms 119:60

(60) I have hurried and not delayed to keep Your commandments.

משנה אבות ה':כ'
(כ) יהודה בן תימא אומר, הוי עז כנמר, וקל כנשר, ורץ כצב, וגבור כארי, לעשות רצון אביך שבשמים.

Pirkei Avot 5:20

(20) Judah ben Tema said: Be strong as a leopard, and swift as an eagle, and fleet as a gazelle, and brave as a lion, to do the will of your Father who is in heaven.

במדבר רבה יד:יא

ר' יודן אמר כנגד האבות והאמהות הקריב נשיא נפתלי למה כן לפי שבפתלי כיבד את אביו יותר מדאי שהיה אביו שולחו לכל מקום שירצה והיה זריז במשלחתו ומצא קורת רוח ממנו והיו אמריו נעימים עליו ולכך בירכו אביו באילה שלוחה שהיה רץ במשלחתו כאיל ולכך בירכו באמרי שפר על שהיו אמריו שפרים ולכך זכה נפתלי שעשה הקב"ה נקמה בסיסרא ע"י ברק שהיה מקדש נפתלי

שופטים ד':ו-ח'

(ו) וַתִּשְׁלַח וַתִּקְרָא לְבָרַק בֶּן־אֲבִינוֹם מִקֶּדֶשׁ נַפְתָּלִי וַתֹּאמֶר אֵלָיו הֲלֹא צִוָּה | ה' אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל לֵךְ וּמַשְׁכֹּת בְּהַר תְּבוֹר וְלַקְחֹת עִמָּךְ עֲשֵׂרֶת אֲלָפִים אִישׁ מִבְּנֵי נַפְתָּלִי וּמִבְּנֵי זְבֻלֹן: (ז) וּמַשְׁכֹּתִי אֵלֶיךָ אֶל־נַחֲל קִישׁוֹן אֶת־סִיסְרָא שַׂר־צָבָא יָבִין וְאֶת־רֶכְבּוֹ וְאֶת־הַמּוֹנֶה וְנִתַּתִּיהוּ בְּיָדְךָ: (ח) וַיֹּאמֶר אֵלָיָהּ בָּרַק אִם־תֵּלַכְּךָ עִמִּי וְהִלַּכְתִּי וְאִם־לֹא תֵלַכְּךָ עִמִּי לֹא אֵלֶיךָ:

Judges 4:6-8

(6) She summoned Barak son of Abinoam, of Kedesh in Naphtali, and said to him, "The LORD, the God of Israel, has commanded: Go, march up to Mount Tabor, and take with you ten thousand men of Naphtali and Zebulun. (7) And I will draw Sisera, Jabin's army commander, with his chariots and his troops, toward you up to the Wadi Kishon; and I will deliver him into your hands." (8) But Barak said to her, "If you will go with me, I will go; if not, I will not go."

רש"ר הירש על בראשית מט:כא

אילו היה אפשר להטיל שליחות על אילה, היה זה בוודאי מזרז את הביצוע. על כן: שליחות שהוטלה על נפתלי, תבוצע במהירות. נפתלי איננו הולך בדרכים משלו, הוא פועל רק בשליחות האחרים, אין לו יצירות מקוריות; אולם, דבר שהוחלט על - ידי אחרים, לטובת הכלל, יסגל הוא לעצמו, ויבצענו בזריזות וביעילות.

ב"ר צח:יז

דבי ר' נתן אמרי: אמרי שפר זו שירה, שאמרו "ותשר דבורה" רבי יוסי בריה דרבי יעקב בר אידי בשם רבי אחא: 'הנותן אמרי שפר' - אמרי שופר, שהן משפריים אמרים שנתנו בשופר ובתרועה

Mesilat Yesharim, excerpted from the chapter entitled "The Trait of Zirizut"

A person's nature exercises a strong downward pull upon him. . neglect (of his responsibilities) is due not to an inadequate recognition of his duty nor to any other cause but the increasing weight of his laziness upon him. He says, "I will eat a little," or "I will sleep a little," or "It is hard for me to leave the house," or "I have taken off my shirt; how can I put it on again?" or "It is very hot outside," or "It is very cold," or "It is raining too hard," and all the other excuses and pretenses that fill the mouths of fools. Whatever the cause, the Torah is neglected, Divine service dispensed with, and the Creator abandoned.

רמב"ן אמונה ובטחון פרק כה
שנקרא נפתלי ע"ש 'נפתולי אלוקים נפתלתי' שהוא לשון חיבור
לחבר את כל יחד שבטי ישראל

Source Sheet created on Sefaria by Tamar Weissman